

Натарова О. В.,

к.е.н., старший викладач
кафедри «Облік і аудит»,
Кримський економічний інститут
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

КЛАСИФІКАЦІЯ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ТА ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Глобальна тенденція уніфікації вимог управління державним сектором призвела до початку реформ бухгалтерського обліку. В процесі дослідження було відзначено чітку тенденцію імплементації міжнародних принципів до національної системи обліку, що сприяє спрощенню процесу прийняття управлінських рішень, поліпшенню якості управління активами та грошовими коштами, зміцненню фінансової дисципліни та підвищенню ефективності формування доходів.

На сьогодні, процесу трансформації системи бухгалтерського обліку державного сектору приділяють значну увагу наступні науковці Атамас П. Й., Бутинець Ф. Ф., Гізатуліна Л. В., Джога Р. Т., Калюга Є. В., Ловінська Л. Г., Левицька С. О., Лемішовський В. І., Свірко С. В. та ін., проте, існує досить багато дискусій щодо удосконалення класифікації доходів державного сектора відповідно до міжнародних вимог.

Принципи класифікації доходів державного сектору відіграють значну роль у формуванні якісної облікової інформації. Міжнародним валютним фондом розроблено Керівництво зі статистики державних фінансів (надалі — КСДФ 2001 р.) [4], зміст якого містить класифікацію доходів державного сектору, визнану найоптимальнішою до застосування світовим товариством. У багатьох країнах світу відбувається процес трансформації національних класифікацій, відповідно до КСДФ 2001 р., що сприятиме удосконаленню інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами. Однак у деяких країнах лишаються національні особливості класифікацій, що ускладнює проведення об'єктивного порівняльного аналізу фінансового стану різних країн.

Проведений аналіз класифікації доходів від обмінних операцій державного сектора України, Росії, Казахстану та КСДФ 2001 р., свідчить про їх різний склад і підходи до формування. Так, відповідно до КСДФ 2001 р. [4], доходи від обмінних операцій належать до групи «Інші доходи», яка складається з доходів від

власності; відсотків; дивідендів; відрахувань з доходів квазікорпорацій; доходів від власності, власників страхових полісів; ренти; продажів товарів і послуг, здійснюваних ринковими закладами; адміністративних зборів; ринкових продаж, здійснюваних неринковими закладами; умовно обчислені продажі товарів і послуг; штрафів, пені та неустойки; інших не ідентифікованих доходів. У той же час, в Україні [1] доходи від обмінних операцій належать до групи «Неподаткові надходження» (доходи від власності та підприємницької діяльності; власні надходження бюджетних установ; адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності; інші неподаткові надходження) та «Доходи від операцій з капіталом». В Росії [3] для обліку доходів від обмінних операцій використовують сім груп: доходи від використання майна, що перебувають у державній і муніципальній власності; платежі від державних і муніципальних унітарних підприємств; доходи від прибуткової діяльності; доходи від продажу матеріальних і нематеріальних активів; адміністративні платежі і збори; штрафи, санкції, відшкодування збитків; інші неподаткові доходи. У Казахстані [2] існує 3 групи відображення доходів від обмінних операцій, а саме: неподаткові надходження; надходження від реалізації товарів (робіт, послуг) державними установами, що фінансуються з бюджетів; надходження від продажу основного капіталу.

Найоптимальнішою визначено класифікацію доходів, відповідно до КСДФ 2001 р., отже вважаємо, що Бюджетна класифікація України має відповідати КСДФ 2001 р. Пропозиції щодо удосконалення Бюджетної класифікації України зводяться до таких напрямів: уточнення груп доходів, розширення груп доходів, добавлення нових груп. Отже, в бюджетній класифікації України необхідно виокремити групу доходів «Інші доходи», яка відповідає групам «Неподаткові надходження» та «Доходи від операцій з капіталом» за українським законодавством. До складу даної групи включатимуться «Доходи від власності», які відповідають «Доходам від власності та підприємницької діяльності» за українською класифікацією; «Продаж товарів і послуг», які є аналогами «Власних надходжень бюджетних установ» та «Інших неподаткових надходжень»; «Адміністративні збори», ідентичні «Адміністративним зборам та платежам, доходам від некомерційної господарської діяльності». Однак, склад даної групи слід розширити, а саме, окрім «Доходів від операцій із капіталом» (Надходження від продажу основного капіталу, Надходження від реалізації державних запасів товарів, Кошти від продажу землі і нематеріальних активів,

Податки на фінансові операції та операції з капіталом) виокремити групи доходів: «Відсотки», «Дивіденди», «Відрахування з доходів квазікорпорацій», «Доходи від власності, власників страхових полісів», «Рента», «Продажі, здійснювані ринковими закладами», «Ринкові продажі, здійснювані неринковими закладами», «Умовно обчислені продажі товарів і послуг», «Штрафи, пені та неустойки», «Інші неідентифіковані доходи».

Запропоновані зміни складу класифікації доходів від обмінних операцій державного та місцевих бюджетів України дозволять привести у відповідність національну класифікацію з вимогами міжнародної, що дасть змогу порівняти рівень ефективності функціонування державної політики в різних країнах, забезпечити стабільність на ринках капіталу та створити сприятливі умови для вкладання інвестицій.

Література

1. Бюджетна класифікація: затв. наказом Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 р. № 11 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://document.ua/pro-byudzhetnu-klasifikaciju-doc43737.html>.

2. Бюджетный кодекс Республики Казахстан: утвержден от 04.07.13 г. № 132-V (вводятся в действие с 1 января 2014 года) № 95-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30364477#pos=807;18

3. Бюджетный Кодекс Российской Федерации [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bdkodeks.ru/>

4. Керівництво зі статистики державних фінансів 2001 року / Статистичне управління. — [2-е изд.]. — IX. — 230 с.

УДК 657.4: 336

Позняковська Н. М.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Національний університет водного
господарства та природокористування

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЯК ОБ'ЄКТ РЕФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Питання вдосконалення обліку бюджетів і установ набувають особливої актуальності з огляду на реформування вітчизняної облікової системи відповідно до й Міжнародних стандартів бух-